

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
22–23 квітня 2020 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Полтава 2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2020. – 438с.

**СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО
ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

експлуатації значно вища ніж у наступні).

Список використаних джерел

1. Активізація кругообороту капіталу : обліково-контрольний аспект : монографія. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2015. 416 с.
2. Бондар М. І., Бабіч В. В. Амортизація основних засобів : облік та оподаткування. *Вісник ЖДТУ Серія : Економічні науки*. 2011. № 1 (55). С. 31-34.
3. Доценко О. В. Удосконалення обліку капітального ремонту основних засобів. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 8. С. 270-276.
4. Панасенко А. П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку. *Держава та регіони*. 2015. № 3. С. 407-410.

СТРАХУВАННЯ ПОСІВІВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

*Мокієнко Т. В., кандидат економічних наук, доцент
Прийдак Т. Б., кандидат економічних наук*

Сільськогосподарське виробництво, через свої організаційні та технологічні особливості, піддається великому ризику, в тому числі через примхи природи. Як наслідок - загибель посівів сільгоспкультур. Страхування дає змогу знизити втрати від загибелі культур.

Найчастіше сільськогосподарські підприємства страхують посіви таких озимих культур як: пшениця, жито, ячмінь, ріпак, гірчиця тощо.

У випадку, якщо посіви застраховані, а підприємство планує отримати страхове відшкодування, оформлення відбувається в порядку, визначеному договором страхування. При цьому, період страхування триває від появи сходів восени і до моменту вегетації навесні [1].

Страхова сума - це кошти, які сільськогосподарські підприємства зможе отримати внаслідок настання страхового випадку. Страхову суму розраховують за такою формулою:

$$\text{Страхова сума (грн)} = \text{Вартість виробничих витрат на 1 га (грн)} * \text{Площа посівів що підлягають страхуванню (га)}$$

Сума виробничих витрат передбачена П(С)БО 16 «Витрати» та особливостями роботи суб'єкта господарювання. До страхової суми можуть включатися і інші витрати, які мають бути узгоджені зі страховою компанією та документально зафіксовані.

Страховий тариф (платіж, внесок) - сума коштів, яку сільськогосподарському підприємству доведеться сплатити страховій компанії за договором страхування. Її визначають за формулою:

$$\text{Страховий платіж (грн)} = \text{Страхова сума (грн)} * \text{Страховий тариф (\%)}$$

На розмір страхового тарифу також впливає: регіон розташування посівів; вид культури, що страхується; розмір франшизи (зазвичай складає від 10 до 30 % від страхової суми по кожному окремому полю); площа страхування; розмір страхової суми тощо. Він складає від 2 до 7% від суми витрат на посів озимини. Договором страхування може бути передбачено сплату страхового внес-

ку одноразово або частинами [1].

Розглянемо облікове відображення страхування посівів на прикладі. СТОВ «Корона» уклало договір страхування озимого жита на шість місяців. Страховий платіж становить 180000 тис. грн. Внаслідок настання страхового випадку визнана сума витрат від загибелі посівів 1000000 млн. грн. Франшиза за договором страхування становить 10 %. Порядок облікового відображення представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Зміст операцій	Дт	Кт	Сума, грн
Сплачено страховий платіж згідно з договором (за 6 місяців)	655	311	180000
Віднесено сплачений страховий платіж на витрати майбутніх періодів	39	655	180000
Включено до складу витрат 1/6 страхового платежу	231	39	3000
Визнано суму витрат від загибелі застрахованих посівів	977	231	1000000
Нараховано ПДВ	977	641	60000
Нараховано суму страхового відшкодування	377	746	900000
Отримано суму страхового відшкодування	311	377	90000
Віднесено на фінансовий результат			
- суму витрат від настання страхового випадку	793	977	1060000
- суму доходу від страхового відшкодування	746	793	900000

Загиблі посіви списуються з балансу на підставі акту обстеження та списання посівів. Акт має містити всі обов'язкові для первинного документа реквізити. Крім обов'язкових, в Акті також слід зазначити: склад комісії; координати поля, що обстежувалось; види загиблих культур; ступінь їх загибелі (повна або часткова); причину загибелі та код надзвичайної події згідно із Класифікатором надзвичайних ситуацій ДК 019: 2010 [5]. До акту доцільно додати фотографії поля (полів) та (або) інші документи, що підтверджують наявність надзвичайних подій на території, де загинули посіви [2].

ЗАТВЕРДЖУЮ: директор _____ (ПШ)															
Акт № 3															
обстеження та списання загиблих посівів СТОВ «Корона»															
Комісія у складі: голови комісії директора Прус О. М. і членів комісії: агронома Безпалька П. Ю., бригадира Любарця С. В., представника сільської ради Громенка О. Л., призначена наказом « 21 від 20 листопада 2019 р., оглянула посіви сільськогосподарських культур, що належать СТОВ «Корона» і виявила наступне:															
<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Номер поля</th> <th>Вид культури</th> <th>Сорт</th> <th>Площа, га</th> <th>Стан посівів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10</td> <td>Озима пшениця</td> <td>Столична</td> <td>50</td> <td>Повна загибель (95 % посівів)</td> </tr> <tr> <td>12</td> <td>Озима пшениця</td> <td>Жайвір</td> <td>60</td> <td>Часткова загибель (15 % посівів)</td> </tr> </tbody> </table>	Номер поля	Вид культури	Сорт	Площа, га	Стан посівів	10	Озима пшениця	Столична	50	Повна загибель (95 % посівів)	12	Озима пшениця	Жайвір	60	Часткова загибель (15 % посівів)
Номер поля	Вид культури	Сорт	Площа, га	Стан посівів											
10	Озима пшениця	Столична	50	Повна загибель (95 % посівів)											
12	Озима пшениця	Жайвір	60	Часткова загибель (15 % посівів)											
Загибель перелічених культур викликана заморозками (код надзвичайної події 20324).															
До акта додається: довідка обласного центру гідрометеорології.															
Пропозиції комісії: на полі № 10 здійснити пересівання кукурудзою, на полі № 12 продовжувати вирощування посівів пшениці сорту «Жайвір», що залишилися.															
Голова комісії _____ Прус О. М.															
Члени комісії _____ Безпалько П. Ю.															
_____ Любарця С. В.															
_____ Громенка О. Л.															

Загибель посівів є непередбачуваною негативною ситуацією у виробничій

діяльності сільськогосподарського підприємства й потребує прийняття виважених управлінських рішень як оперативних, так і стратегічних.

Список використаних джерел

1. Бобрик Н. Страхування озимих - спосіб мінімізувати збитки. *Бухгалтерський аграрний журнал*. 2018. С. 26 - 30.
2. Жураківська О. Страхування озимих- спосіб мінімізувати збитки. *Бухгалтерський аграрний журнал*. 2018. С. 31 - 36.
3. Мельниченко І. В. Загиблі посіви в контексті інформаційного забезпечення виробничого менеджменту. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2014. № 3. С. 29 – 34.
4. Мальшакова С. Загибель посівів на сільгосп підприємствах. *Баланс-Агро*. 2018. № 8. С. 89 – 92.
5. Прийдак. Т. Б., Олефір І. В., Особливості документування операцій зі списання загиблих посівів. *Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку: матеріали 2-ої Всеукраїнської наук.-практ. конф.* Херсон., ХДАУ. 2018. С. 181 – 183.
6. Подільська Н. Втрата озимих посівів : документування та бухоблік. *Баланс-Агро*. 2018. № 13. С. 12 – 14.

ЕЛЕКТРОННІ КАСОВІ ДОКУМЕНТИ: СУТНІСТЬ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ

*Романченко Ю. О.,
кандидат економічних наук, доцент
Тютюнник С. В.,
кандидат економічних наук, доцент
Красота О. Г.,
кандидат економічних наук, доцент*

Законодавство дозволяє та визначає порядок складання і оформлення первинних документів в електронній формі [2, 4] за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи й електронний документообіг

Електронні документи повинні мати всі необхідні реквізити та бути складеними відповідно до вимог чинного законодавства.

Зокрема Положення про касові операції [2] *визначає*, що:

- **касові документи можуть бути паперовими або електронними;**
- електронні касові документи повинні бути оформлені відповідно до вимог законодавства України у сфері електронного документообігу;
- підприємство за наявності сертифіката відкритого/посиленого ключа застосовує електронний цифровий підпис юридичної особи під час здійснення інформаційного обміну з іншими суб'єктами електронної взаємодії.

Існує чітка регламентація порядку ведення в електронній формі журналу реєстрації прибуткових і видаткових касових документів та касової книги, проте немає практичних рекомендацій щодо складання електронних прибуткових

Краснікова О. М. ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМІМ ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....	146
Лихоній В.І. ШАХРАЙСТВО З БАНКІВСЬКИМИ КАРТКАМИ ТА МЕТОДИ ЗАХИСТУ ВІД НЬОГО.....	147
Салогуб І.І. ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДТРИМКИ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	149
Собчишин В. М. НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	151
Томілін О.О. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	154
Чумак В. Д. УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	157
Грибовська Ю. М. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ВАРТОСТІ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	159
Єрмолаєва М. В. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	161
Канцедал Н. А. ІНСТИТУЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА БАЗОВІ ПІДХОДИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ	163
Карпенко Н. Г., Пилипенко К. А. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ – ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	166
Левченко З.М. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ: БАЗОВІ ПРОЦЕДУРИ.....	168
Лега О. В., Яловега Л. В., Прийдак Т. Б. ТОРГІВЛЯ В INSTAGRAM: ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ.....	170
Нездойминога О.Є. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БАНКАХ.....	172

<i>Пилипенко К.А., Карпенко Н. Г.</i> ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ІНТЕГРАЦІЇ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	174
<i>Пономаренко О.Г.</i> АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗНОСУ ТА РЕМОНТУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	177
<i>Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б.</i> СТРАХУВАННЯ ПОСІВІВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....	179
<i>Романченко Ю. О., Тютюнник С. В., Красота О. Г.</i> ЕЛЕКТРОННІ КАСОВІ ДОКУМЕНТИ: СУТНІСТЬ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ.....	181
<i>Ходаківська Л. О., Дугар Т. Є., Мац Т. П.</i> ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ОПЕРАЦІЙ З ПОСТАВОК І РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ, ТОВАРІВ, РОБІТ ТА ПОСЛУГ.....	183
<i>Черненко К.В., Плаксієнко В. Я.</i> ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ: ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	186
<i>Тагільцева Я. М.</i> СПЕЦИФІКА ВИКОРИСТАННЯ ІМЕРСІЙНОГО МЕТОДУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	188
<i>Шейко С. В., Колодій О. С.</i> ФІЛОСОФСЬКО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «РИЗИК» В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	190
<i>Ільченко А.М.</i> СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ ЯК БАЗОВИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	192
<i>Ніколаєнко Ю.О.</i> РІВЕНЬ КОМУНІКАТИВНОЇ ДОСТАТНОСТІ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	194
<i>Подлесна Г.В.</i> СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНА ВЗАЄМОДІЯ – МЕТОДОЛОГІЧНА І ТЕХНОЛОГІЧНА ОСНОВА КОМУНІКУВАННЯ КУРАТОРА І СТУДЕНТІВ.....	196
<i>Помаз Ю. В.</i> ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕНОСТІ АРХІТЕКТУРНИХ ПАМ'ЯТОК КУЛЬ- ТОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОЧАТКУ 1960-Х РОКІВ В УРСР.....	198
<i>Савенкова О. О.</i> РОЛЬ МОБІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	200
<i>Красота О. Г.</i> СУТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ОМОНІМІЇ.....	203